Medisch generalistische zorg
in de regio

Voortgangs-rapportage

Medisch generalistische zorg in de regio

Periode
1 november 2022 tot en met 31 oktober 2026

December 2026

Vilans

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Erasmus School of Health Policy & Management

Inhoud

Aanleiding en achtergrond programma	3
Programma-aanpak	4
Hoogtepunten van de afgelopen periode in beeld	5
Onderzoeken	6
Kennisvragen	7
Kennisdossiers en kennisproducten	9
Totaaloverzicht kennisdossiers, kennisproducten en tippagina's	11
Online kennis verspreiden	13
Leerkringen, webinars en externe bijeenkomsten	15
Community Regionaal Samenwerken in de zorg	17
Ondersteuning – kennis toepassen	20
Reflectie op ondersteuningstrajecten	23
Beschouwing	25
Vooruitblik	27

Aanleiding en achtergrond programma

MGZ in de regio

Het programma Medisch generalistische zorg in de regio (hierna MGZ in de regio) draagt bij aan (een versnelling van) de toekomstbestendige organisatie van regionale, domeinoverstijgende medische zorg en behandeling die 24/7 beschikbaar is voor kwetsbare ouderen en mensen met een beperking, ongeacht waar ze wonen. We ondersteunen regionale initiatieven bij het vinden en ontwikkelen van organisatie- en domeinoverstijgende, innovatieve oplossingen en bij de realisatie van (domeinoverstijgende) samenwerking.

WOZO/HLO en AZWA

Het programma is nodig omdat vergrijzing, toename van complexere zorgvragen, extramuralisering en het groeiende personeelstekort vragen om een andere organisatie van zorg en ondersteuning. De overheid heeft in het programma Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen (WOZO) actielijnen beschreven om de gewenste beweging richting de toekomst te realiseren. Het programma MGZ in de regio valt onder actielijn drie, de actielijn passende zorg vanuit de Wet langdurige zorg (Wlz). De actielijn is bedoeld om regio's te ondersteunen bij deze transitie. Inmiddels is het WOZO-programma overgegaan in het Hoofdlijnenakkoord Ouderenzorg (HLO) en het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA). De aandacht voor MGZ en regionale samenwerking zijn nog onverminderd nodig en sluiten aan bij deze akkoorden. Het programma wordt daarom ook voortgezet onder deze nieuwe akkoorden.

Meer informatie

Bekijk alle ervaringen, tips en praktische kennis over MGZ in de regio op onze website: vilans.nl/mgz

Programma-aanpak

Het programma MGZ in de regio faciliteert versnelling door ondersteuning te bieden bij vraagstukken rondom strategie en implementatie. Dat doen we niet alleen; samen met zorgprofessionals en medisch behandelaren brengen we in kaart wat er nodig is voor de volgende stap die leidt naar een toekomstbestendige medische zorg in de regio. We werken daarbij vanuit drie pijlers:

1. Kennis toepassen in ondersteuningstrajecten

Ons ervaren ondersteuningsteam helpt bij de realisatie van (domein-overstijgende) samenwerking rondom medisch generalistische zorg in regio's. Ondersteuning kan zowel op het gebied van implementatie als strategie. Het samenwerkingsproject in de regio is daarbij leidend en kan een ondersteuningsvraag indienen. De vraag kan door een ondersteuner in (een aantal) gesprek(ken) worden beantwoord of kan aanleiding zijn voor een intensiever ondersteuningstraject.

2. Onderzoek

MGZ in de regio combineert praktijkkennis met kennis uit wetenschappelijk onderzoek. Erasmus Universiteit Rotterdam identificeert door meerjarig wetenschappelijk (actie)-onderzoek welke patronen werkzaam zijn (en welke barrières zich voordoen) bij regionalisering.

3. Kennis ontwikkelen en verspreiden

De kennis die we opdoen, maken we niet alleen toepasbaar en toegankelijk, maar delen we ook actief zodat ook andere regio's inspiratie kunnen opdoen en de beschikking krijgen over praktische handvatten. We vertalen de kennis naar de praktijk door onder andere inspirerende praktijkverhalen, kennisproducten, leerkringen en netwerkbijeenkomsten. Tijdens die bijeenkomsten staat het uitwisselen van goede voorbeelden en samen leren centraal. Op die manier kunnen de regio's zelf aan de slag met het organiseren van medisch generalistische zorg.

Hoogtepunten van de afgelopen periode in beeld

MGZ in de regio loopt inmiddels van november 2022 tot en met 31 oktober 2026. Wat zijn de resultaten en ontwikkelingen over de totale looptijd? En wat gebeurde er in de afgelopen periode (november 2025 tot en met 31 oktober 2026)? Hieronder volgen de belangrijkste punten uit de afgelopen periode.

1. Kennis toepassen in ondersteuningstrajecten

- **134** [+20] ondersteuningsvragen ingediend sinds start
- **92** [+15] lopende ondersteunings-trajecten sinds start
- waarvan **31** trajecten afgerond [+29]

2. Onderzoek

- onderzoeken afgerond: **12** [+6]
- onderzoeken lopend: **2** [-5]

3. Kennis ontwikkelen en verspreiden

- kennisproducten: **27** [+12]
  - waarvan kennisdossiers: **4** [+2]
  - waarvan tippagina's: **6** [+4]
- inspiratieverhalen: **72** [+12]

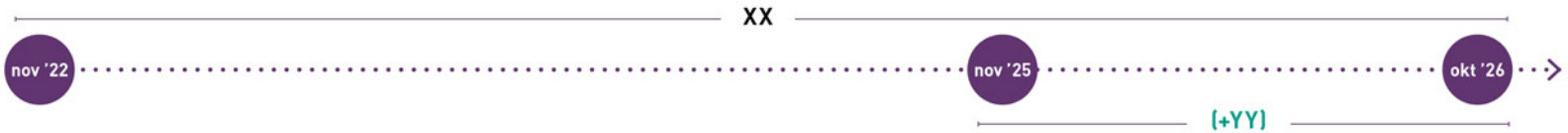
Overige interessante cijfers:

- Website: bereik in paginaweergaven: **162.922** [+74.018]
- Bijeenkomsten: **16** [+4] waaronder een landelijke netwerkdag en daarnaast is bijgedragen aan externe bijeenkomsten
- Totaal aantal deelnemers: **1.677** [+507]
- Community Samenwerken in de zorg: leden **416** [+274], posts: **190** [+127]
- LinkedIn bereik totaal: **288.232** [+99.012]

Toelichting

XX Totaalresultaat van 1 november 2022 tot en met 31 oktober 2026.

(YY) Verandering van 1 november 2025 tot en met 31 oktober 2026

Onderzoeken

In het programma MGZ in de regio voert Erasmus Universiteit Rotterdam verschillende onderzoeken uit naar veelvoorkomende knelpunten bij het regionaal organiseren van medisch generalistische zorg. Daarnaast onderzoekt Erasmus Universiteit Rotterdam hoe de knelpunten kunnen worden opgelost door samenwerking op en tussen verschillende lagen van het zorgsysteem (zorgpraktijk, bestuur en beleid). In de laatste fase van het programma MGZ in de regio verschuift de focus in het onderzoek van dataverzameling, naar data-analyse en publicaties.

Lopende onderzoeken

Momenteel wordt door Erasmus Universiteit Rotterdam onderzoek uitgevoerd naar:

- patiëntparticipatie op regionaal niveau;
- het ontwikkelen van nieuwe zorgfaciliteiten op het snijvlak van ouderenzorg, geestelijke gezondheidszorg en de gehandicaptenzorg.
-

Afgeronde onderzoeken

Inmiddels heeft de Erasmus Universiteit Rotterdam ook een aantal onderzoeken afgerond:

- Proactieve zorgplanning bij ouderen met complexe problematiek in de thuis situatie.
- De organisatie van medisch generalistische zorg in for-profit woonzorgvoorzieningen en de implicaties voor toegankelijkheid van zorg.
- Hoe regionale governance-structuren georganiseerd moeten worden om regionale samenwerking te bestendigen.
- De uitwerking van het MGZ-convenant in de praktijk.
- De ondersteuningsbehoeften bij het ontwikkelen van regionale zorgfaciliteiten in de medisch generalistische zorg.
- Een alternatieve invulling van de lijkschouw in de ouderenzorg.
- Het transparant maken van de behandelingscomponent in de Wlz.
- Ontwikkeling van financiële prestaties voor regionale initiatieven in de medisch generalistische zorg (dit laat verschillende werkende mechanismes zien om dergelijke regelruimte te genereren).
- Het werken met verpleegkundige triage op afstand in de gehandicaptenzorg.
- Het tot stand komen van een huisartsenpraktijk voor bijzondere doelgroepen.
- De stand van zaken in de medisch generalistische zorg in 2023 en 2024.
- Hoe regionale governance-structuren georganiseerd moeten worden om regionale samenwerking te bestendigen.

Kennisvragen

De kennisvragen die we voor MGZ in de regio ontvangen, bundelen we in verschillende inhoudelijke thema's. Dit draagt bij aan gerichte kennisontwikkeling- en verspreiding en maakt het makkelijker voor gebruikers om te zoeken en te kiezen in de beschikbare kennis.

Ten opzichte van de vorige rapportage (juni 2026) zien we dat de meeste thema's gelijk zijn gebleven. Het thema 'Samenwerken' heeft tijdens de eerste helft (oktober 2025 t/m april 2026) van de afgelopen periode steeds meer inhoud gekregen. Er komen meer vragen over concrete handvatten voor samenwerking, of vragen gerelateerd aan samenwerken, zoals omgaan met tegengestelde belangen. Deze trend lijkt zich door te zetten sinds juni. De kennisvragen gingen onder andere over:

Samenwerken:

- regionale samenwerkingsafspraken, concreet maken van het convenant medisch generalistische zorg (MGZ-convenant);
- bestuurlijke samenwerking en complexiteit;
- domeinoverstijgende en gelijkwaardige samenwerking;
- tegengestelde belangen binnen de regio;
- gezamenlijk opleiden;
- van individueel naar gezamenlijk belang;
- hoe ga je van verbeteren naar transformeren en hoe ga je om met dilemma's rondom die transformatie.

Daarnaast gingen vragen opnieuw vaak over samenwerken met kleinschalige zorgorganisaties, medisch behandelaren, specialisten ouderengeneeskunde (SO's), huisartsen, verpleegkundig specialisten (VS-en), artsen verstandelijk gehandicapten (artsen VG) en het sociaal domein. Bijvoorbeeld: 'Welke samenwerkingsafspraken maak je en welke randvoorwaarden horen daarbij?'

Financiering:

- financiering van medisch generalistische zorg in het algemeen;
- het financieren van medisch generalistische zorg bij een persoonsgebonden budget (pgb); dit thema hebben we inmiddels opgenomen in het kennisdossier over financiering.

Technologie:

- uitwisseling van gegevens;
- het voorschrijven van medicatie door verschillende professionals binnen bestaande systemen.

Overige thema's:

- implementatie MGZ-convenant;
- stepped care, taakherschikking;
- dilemma's rondom mede- en regie-behandelaarschap;
- het veranderkundige aspect van medisch generalistische zorg (leren transformeren als organisatie/professional);
- zorg in avonden, nachten en weekenden (ANW-zorg), inclusief verschil tussen beschikbaarheid en bereikbaarheid.

Voorbeeldvragen uit de afgelopen periode:

- Hoe organiseer je een bepaalde samenwerking als hier geen financiering voor is?
- Hoe kunnen we de samenwerking rondom ouder wordende cliënten binnen de gehandicaptenzorg vormgeven?
- Hoe zet je de VS en/of physician assistant (PA) in in de ouderen-zorg?
- Hoe maak je goede afspraken over regiebehandelaarschap en medebehandelaarschap tussen huisarts en SO die in lijn zijn met wet- en regelgeving?

Kennisdossiers en kennisproducten

We hebben in totaal 27 kennisproducten en tippagina's ontwikkeld, waarvan 12 in de afgelopen periode (november 2025 t/m oktober 2026) en 7 sinds de vorige rapportage. Daarnaast hebben we sinds de start van het programma 72 verhalen geschreven en gepubliceerd (soms als onderdeel van een kennisdossier) en in het afgelopen jaar enkele pagina's en kennisproducten up-to-date gemaakt. Hieronder belichten we enkele hoogtepunten van de afgelopen periode.

Nieuwe themapagina's over preventie en transformatie

Er ontstaan steeds meer initiatieven die zich richten op preventie en passende zorg voor ouderen en mensen met een verstandelijke beperking. Ook binnen het programma MGZ merken we de toenemende aandacht en het belang van het thema preventie. Daarom hebben we een nieuwe pagina ingericht over Preventief en slimmer zorgen in de regio, die het komende jaar wordt uitgebreid met een kennisproduct en een verhalenreeks.

Hetzelfde geldt voor het thema transformeren. Een actuele vraag is hoe we steeds meer kunnen werken van individuele verbetertrajecten naar de bredere transformatie die nodig is binnen de (medisch generalistische) zorg. Verbetertrajecten gaan veelal uit van bestaande capaciteit en processen die een andere manier van organiseren vragen, waar transformatie inzet op een wezenlijk andere manier van kijken naar wat zorg is en waar deze plaats zou moeten vinden. Deze transformatie brengt dilemma's met zich mee, bijvoorbeeld over overstijgende versus individuele organisatiebelangen en vraagt om kritisch kijken naar wat moet worden losgelaten en behouden. Hiervoor hebben we de pagina Van verbeteren naar transformeren ingericht. Ook deze pagina breiden we het komende jaar uit met artikelen en kennisproducten.

Kennisproducten uitgelicht

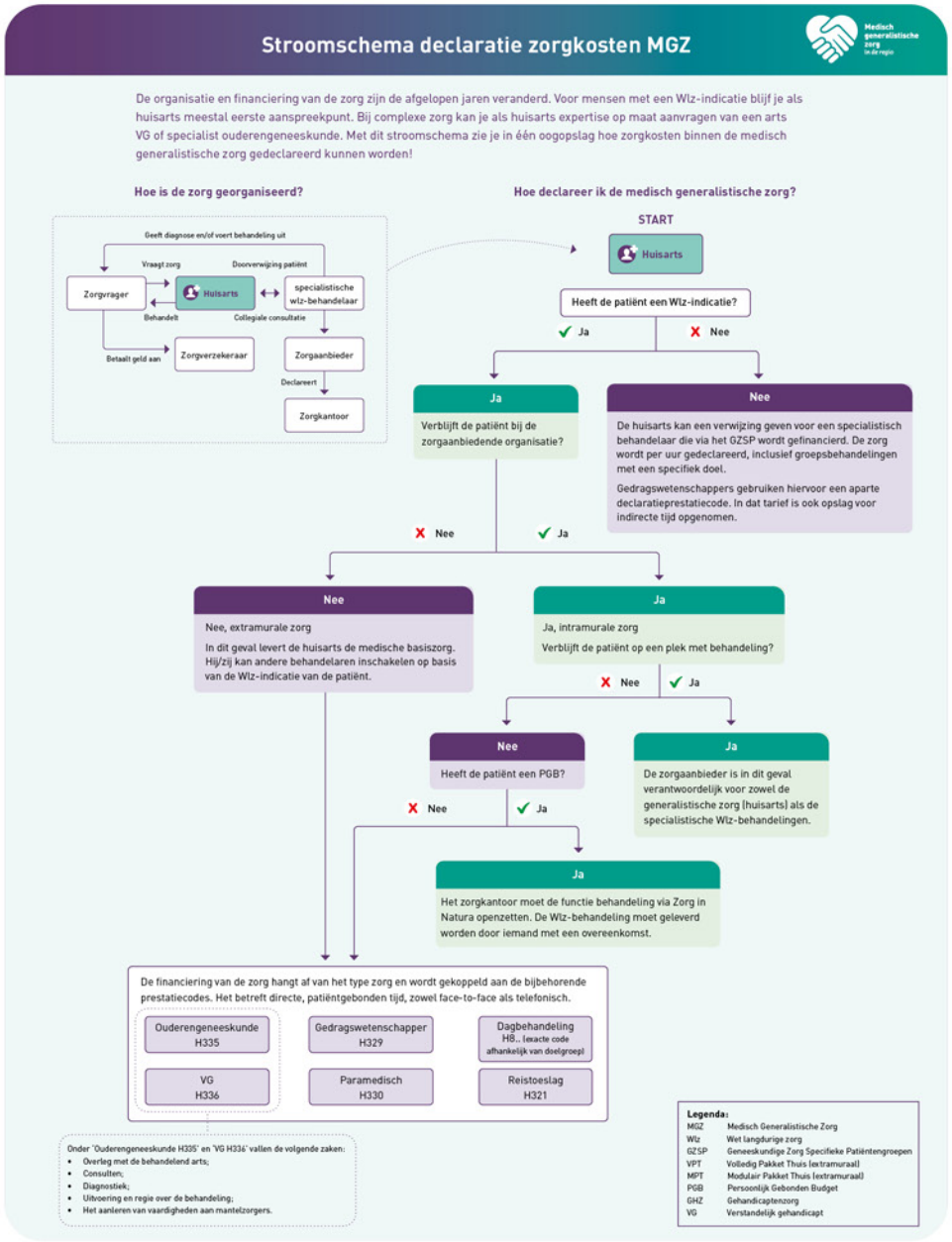
Persona's gehandicaptenzorg

In de vorige voortgangsrapportage hebben we persona's voor thuiswonende ouderen gepresenteerd. In de tweede helft van dit jaar hebben we ook de persona's voor de gehandicaptenzorg gepubliceerd. Persona's kunnen op allerlei manieren in een regio worden ingezet om het gesprek te starten vanuit het cliëntperspectief. Van daaruit kunnen bijvoorbeeld knelpunten of mogelijke oplossingen worden besproken.

246 downloads in oktober 2026

Stroomschema financiering MGZ

Er blijven veel vragen binnenkomen over de financiering van medisch generalistische zorg. Daarom hebben we een stroomschema ontwikkeld, waarin stap voor stap meer uitleg te vinden is over hoe de financiering rondom medisch generalistische zorg werkt.

Totaaloverzicht kennisdossiers, kennisproducten en tippagina's

27 kennis-producten

* Gemaakt in samenwerking met de Erasmus Universiteit Rotterdam

Over het programma:

- infographic 2023 Anders organiseren van medisch generalistische zorg (MGZ) in de regio*;
- infographic 2024 Anders organiseren van medisch generalistische zorg (MGZ) in de regio*;
- brochure MGZ in de regio;
- overzicht MGZ ondersteuners per zorgkantoorregio;
- artikel over voortgangsrapportage Medisch generalistische zorg in de regio (2024);
- kennisdossier Landelijke netwerkdag 2025 + podcast vragen en antwoorden over medisch generalistische zorg*.

Financiering:

- kennisdossier Handreiking financiering MGZ: Vragen en knelpunten financiering MGZ (uitgebreid met informatie over pgb)*;
- Stroomschema declaratie zorgkosten MGZ.

Implementatie MGZ-convenant:

- kennisdossier Handreiking Convenant Samenwerking MGZ aangevuld met opname webinar 'De praktijk van het MGZ-convenant'.

Stepped care:

- handreiking Samenwerking en Taakherschikking Ouderenzorg;
- artikel en hand-out: Aan de slag met stepped care: tips, uitdagingen en mogelijke oplossingen;
- Instrument verpleegkundige triage;
- implementatieplan Triage van Digi-Contact;
- artikel Inzichten stepped care in de gehandicaptenzorg;
- artikel 4 werkzame elementen om ANW slim en regionaal te organiseren;
- artikel en verslag webinar Stepped care in de gehandicaptenzorg.

Regionale (domeinoverstijgende) samenwerking:

- kennisproduct persona's thuiswonende ouderen;
- werkvorm video ouderenzorg en gehandicaptenzorg;
- kennisproduct persona's gehandicaptenzorg.

Samenwerken met kleinschalige zorg:

- rapport focusgroepen kleinschalige zorg Opbrengsten focusgroepen kleinschalige zorg: Knelpunten in de medisch generalistische zorg*;
- artikel 6 aanbevelingen medisch generalistische zorg voor kleinschalige zorgorganisaties;
- kennisdossier en toolbox Samenwerken met kleinschalige zorg.

Proactieve zorgplanning:

- 5 inzichten voor proactieve zorgplanning 5 inzichten voor proactieve zorgplanning*;
- Zo geef je proactieve zorgplanning vorm in de regio Zo geef je proactieve zorgplanning vorm in de regio*.

* Gemaakt in samenwerking met de Erasmus Universiteit Rotterdam

Online kennis verspreiden

De online omgeving van MGZ in de regio breidt steeds verder uit met kennisproducten en inspirerende ervaringsverhalen. Deze kennis wordt verspreid via verschillende kanalen van Vilans zoals de nieuwsbrieven, social media en websites. In 2026 is er meer aandacht voor de gehandicaptensector. Deze kennis wordt daardoor ook steeds meer verspreid via Kennisplein Gehandicaptensector en bijbehorende social media. Naast de kanalen van Vilans wordt door onze partners ook steeds meer informatie over het programma verspreid. Voorbeelden hiervan zijn toegelicht in de andere hoofdstukken (bijvoorbeeld webinars die met partners zijn georganiseerd).

Hiernaast volgt een overzicht van het bereik van de diverse Vilans-kanalen en van interessante trends en ontwikkelingen over zowel de totale programmaperiode als in de periode van 1 november 2025 tot en met 31 oktober 2026.

LinkedIn

Bereik totaal: **288.232** **(+99.012)**

Interessante LinkedIn-berichten:

- video 4 inzichten voor stepped care in de gehandicaptenzorg (11k impressies op LinkedIn van Kennisplein Gehandicaptensector);
- Stroomschema Declareren MGZ zorgkosten (10,3k impressies);
- Stepped care in de gehandicaptenzorg: Hoe helpt het ons echt verder? 7 inzichten (slider op LinkedIn van Kennisplein Gehandicaptensector met engagement van 87% en 2.362 kliks).
- Video met EUR-onderzoeker Oemar van der Woerd: 3 inzichten om rekening mee te houden bij regionale samenwerking (engagement van 7,68% en 5.443 impressies).

'Handig overzicht financiering MGZ voor onze puzzel.'

'Die laatste is waar en interessant! Tot nog toe werk ik met het idee dat netwerken ook moeten samenwerken (klinkt logisch, maar is niet zo simpel vanwege onder anderen de aandachtsstrijd).'

Top 5 meest bezochte pagina's*

In de periode van 1 november 2025 tot en met 31 oktober 2026:

- Stepped care in opkomst: welke kansen biedt het?
- Instrument verpleegkundige triage
- Stroomschema financiering MGZ
- Persona's thuiswonende ouderen
- Stepped care in de gehandicapten-zorg

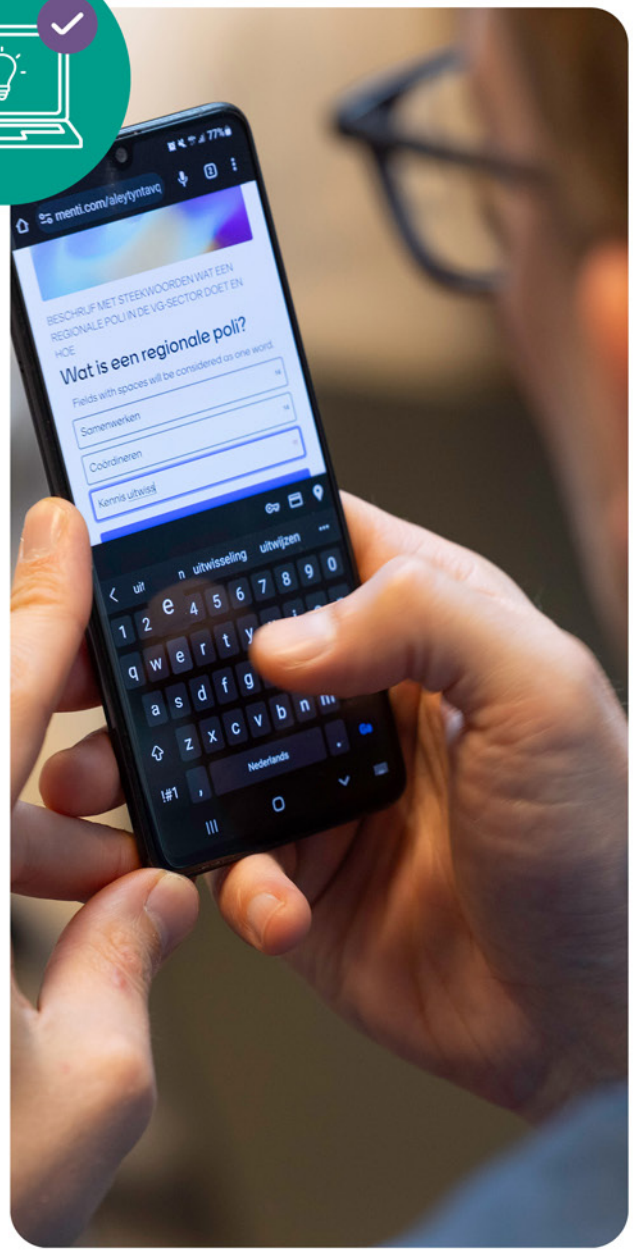
* Weergaven op Vilans.nl en kennispleinge-handicaptensector.nl samen, van 1 november 2025 t/m 31 oktober 2026, inclusief pagina's die inmiddels offline zijn. Programma-, basis-, agenda- en evenementpagina's zijn niet opgenomen.

Website

Downloads totaal: **3.820** **(+2.207)**
Paginaweergaven totaal: **162.922** **(+74.018)**

Disclaimer

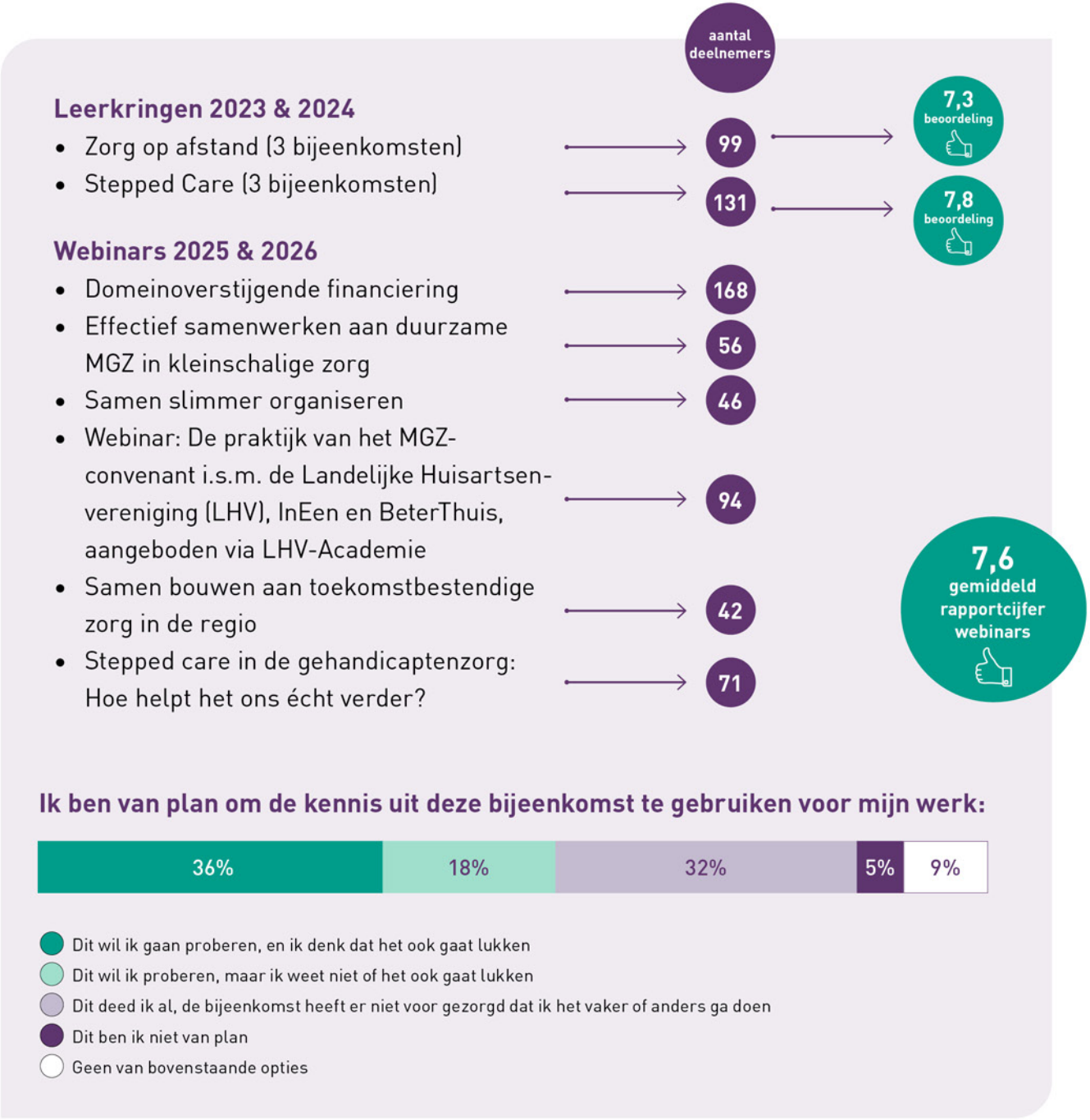
Sinds maart 2024 plaatsen we de analyticscookie niet meer standaard op onze kanalen. Dit omdat we verplicht zijn om bezoekers toestemming te vragen voor het meten van hun gegevens. Hierdoor wordt momenteel ruim 50% van het totale verkeer in Analytics gemeten. Dit komt overeen met het deel van de bezoekers dat cookies accepteert. Zonder aanvullende maatregelen zou dit vanaf maart 2024 leiden tot een ogenschijnlijk sterke daling in het gemeten verkeer. Om dit te voorkomen modelleren we de data op basis van het percentage bezoekers dat de cookie accepteert. Dit doen we om een realistischer beeld te krijgen van het daadwerkelijke bezoekersaantal en om data goed te kunnen vergelijken met data vóór maart 2024.

Leerkringen, webinars en externe bijeenkomsten

Leerkringen en webinars

Het programma MGZ in de regio verspreidt de opgehaalde kennis onder andere via webinars en leerkringen. Deze bijeenkomsten organiseren we periodiek voor iedereen die zich bezighoudt met het thema medisch generalistische zorg. In de bijeenkomsten staan verschillende onderwerpen centraal. De focus ligt op het uitwisselen van geleerde lessen, ideeën en kennis. Vaak komen er ook relevante praktijkvoorbeelden aan bod. Bijgevoegd een overzicht van alle leerkringen en webinars vanaf de start van het programma.

Externe bijeenkomsten 2026

Naast het organiseren van eigen bijeenkomsten, neemt MGZ in de regio steeds vaker deel aan externe bijeenkomsten van partners. Dat kan het aanleveren van materiaal zijn over het programma, maar ook het verzorgen van een sessie of een informatiestand.

Bijdragen aan externe bijeenkomsten afgelopen periode:

- Stand bij het VWS-congres Samen voor gezondheid – 16 maart 2026.
- MGZ-bijdrage aan het eindcongres BeterThuis – 26 maart 2026.
- Stand bij het congres Toekomstagenda Gehandicaptenzorg – 13 april 2026.
- Stand op de Huisartsendagen – 19 juni 2026.
- Stand en 3 sessies bij het congres van Waardigheid en trots voor de toekomst – 29 juni 2026. De gegeven sessies:
  - Kleinschalige zorgorganisaties – samenwerken met huisartsen en medische specialisten bij de langdurige zorg.
  - Cliëntgericht samenwerken in de langdurige zorg.
  - Wie doet wat? Samenwerken in de eerstelijn met stepped care.
- Workshop bij het (mini)congres ‘Gezien, gehoord en van betekenis: De kracht van verpleegkundigen in netwerkzorg.’

Start lerende netwerken

De behoefte aan uitwisseling van kennis en ervaring tussen regio’s blijft zichtbaar binnen het programma MGZ in de regio. Daarom zullen we in het laatste jaar van het programma een aantal lerende netwerken starten. Het doel is om een bovenregionaal netwerk op te zetten dat inspiratie en handzame kennis uitwisselt om regionale uitdagingen een stap verder te brengen. Ook is het doel om de lerende netwerken zo in te richten, dat ze na afloop van het programma zelfstandig kunnen worden voortgezet.

Community Regionaal Samenwerken in de zorg

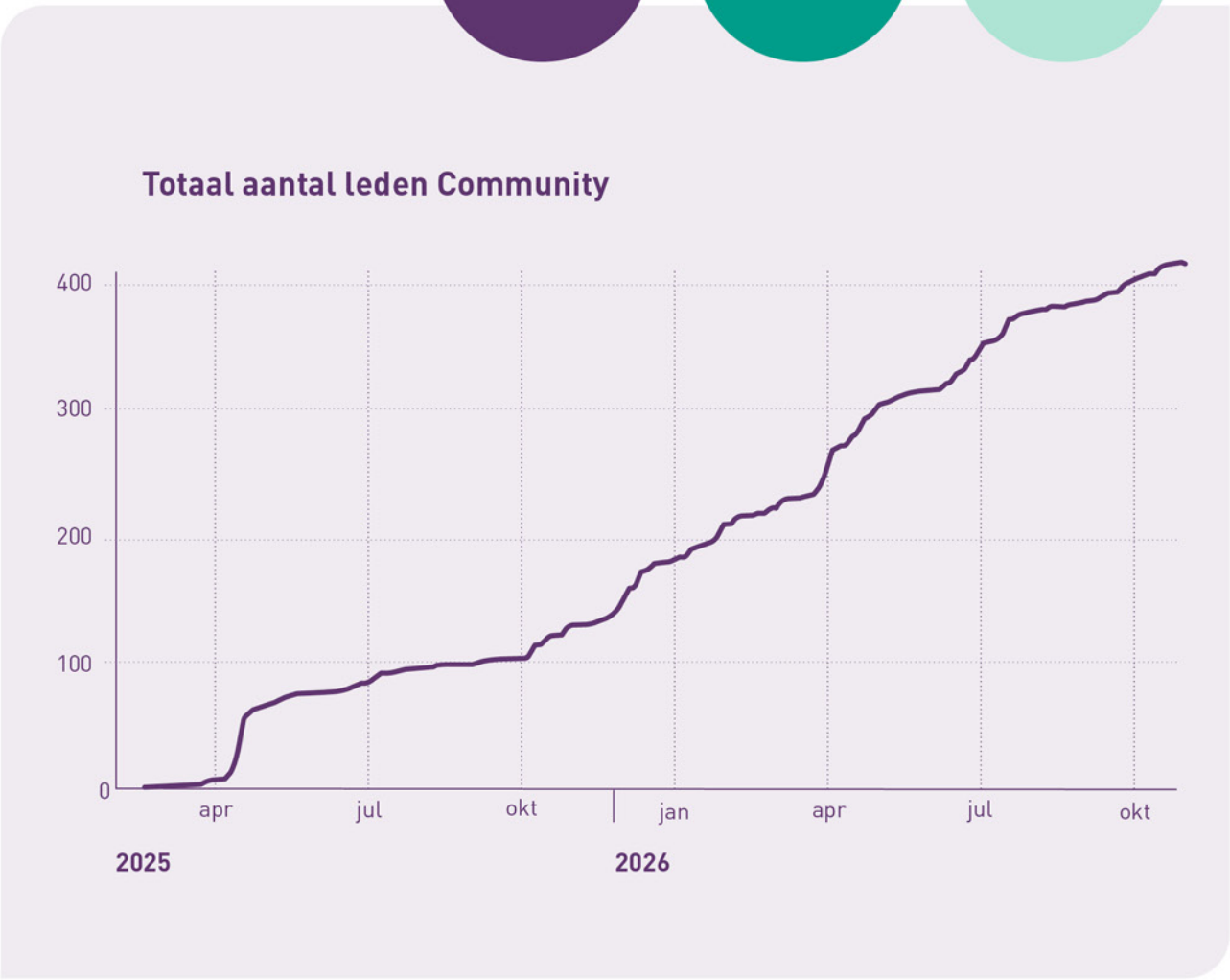
In februari 2025 is de online community ‘Samenwerken in de zorg’ van start gegaan. Deze community is ontwikkeld om inzicht te vergroten in relevante inhoudelijke thema’s, kennisdeling te stimuleren en interactieve samenwerking tussen verschillende doelgroepen binnen MGZ in de regio te bevorderen. De community is succesvol omdat deze in een behoefte voorziet. Zoals zichtbaar in de grafiek, blijft het aantal leden groeien. Van 142 naar 416, een groei van ruim 270 leden. En een groei van 116 leden sinds de afgelopen voortgangsrapportage van juni 2026. Ook het aantal posts is sterk gegroeid in het afgelopen jaar: 127 nieuwe posts waarvan 60 sinds de laatste voortgangsrapportage.

Sinds 18 mei gaat de community verder onder de naam ‘Regionaal Samenwerken in de Zorg’ (in plaats van Samenwerken in de zorg). Deze naam bleek beter aan te

416 leden (+274)

190 posts (+127)

131 reacties

sluiten bij het doel en geeft meer richting aan deelnemers voor de thema's en vragen die in de community besproken kunnen worden.

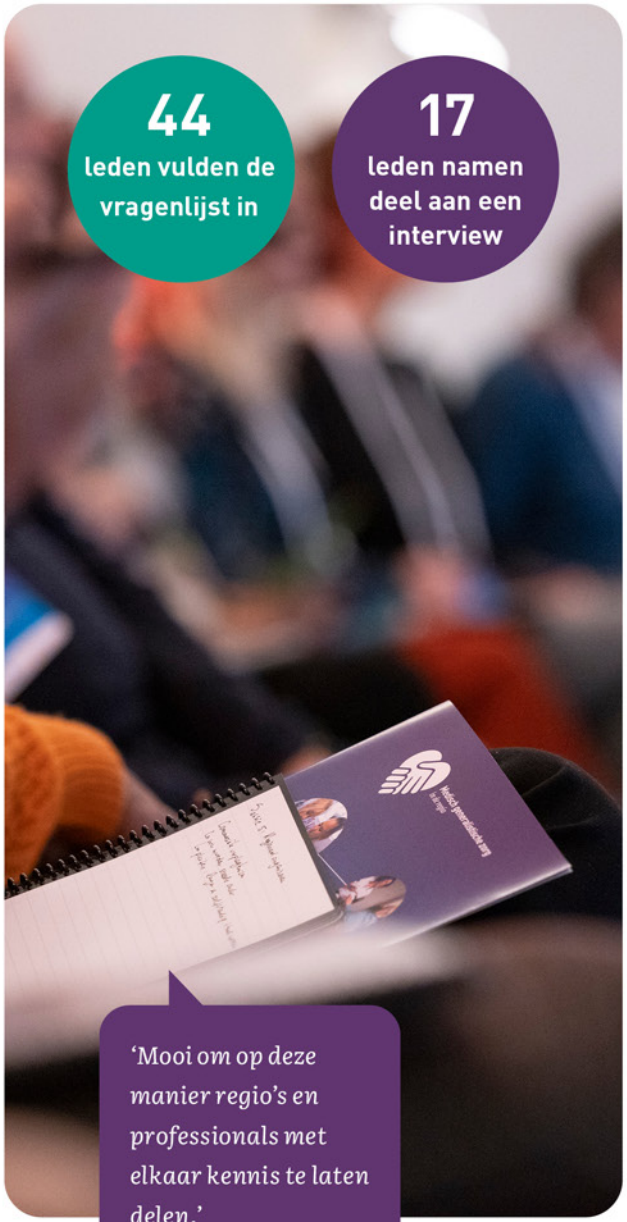
Mogelijkheden van een community

Een community biedt deelnemers de mogelijkheid om onderling informatie, kennis en ervaringen uit te wisselen. Het biedt daarnaast ruimte om congressen en evenementen te delen met een agenda. Binnen deze community kunnen ook subgroepen, rondom specifieke thema's, worden ingericht. De community Regionaal Samenwerken in de zorg wordt ook benut door andere samenwerkingsprojecten en -programma's die zich met dezelfde typen vraagstukken bezighouden. Hiermee is de community breder dan MGZ en dit zorgt voor waardevolle kruisbestuivingen en brede kennisuitwisseling.

Onderzoek naar de community

Het afgelopen jaar hebben we een verdiepend onderzoek uitgevoerd naar de verschillende Vilans communities om de ervaringen van leden in kaart te brengen en hiermee nog beter aan te kunnen aansluiten op hun behoeften.

Als belangrijkste voordelen van de community noemen de deelnemers het laagdrempelig kunnen inloggen, het leren van elkaar en op de hoogte blijven van ontwikkelingen. Een voordeel van een brede community, zoals Regionaal samenwerken in de zorg, is dat deelnemers ervaringen uitwisselen over sectoren heen. Tegelijkertijd zorgt juist deze breedte dat sommigen het lastig vinden te reageren. Hier zorgen de community-managers voor begeleiding. Een mooi voorbeeld van onderlinge uitwisseling in de community is dat enkele deelnemers in het onderzoek aangaven dat zij ook een-op-een-contact met andere leden hebben of subgroepjes vormen voor uitwisseling op concrete vraagstukken.

Netwerkbijeenkomsten

We faciliteren ook het ‘samen leren’ door goede voorbeelden uit de regio en onderzoeksresultaten van Erasmus Universiteit Rotterdam te verzamelen en te verspreiden. Dit doen we onder andere via een jaarlijkse Landelijke Netwerkdag. Tijdens deze dag staan ontmoeten en netwerken centraal.

Deelnemers zijn zowel partijen die al verder zijn met de transitie als partijen die nog aan het begin staan. In bijgaand diagram is te zien dat meer dan de helft van de deelnemers (die de netwerkbijeenkomsten evalueerden) van plan zijn om de kennis uit de netwerkbijeenkomsten te gaan gebruiken in het werk. Ongeveer een derde geeft aan dat ze de kennis uit de bijeenkomsten al gebruikten en dit dus niet op een andere manier gaan doen. Deelnemers in deze laatste categorie laten weten dat ze merken al op een heel goede manier te werken aan MGZ in de regio.

Evenement	aantal deelnemers	beoordeling
Netwerkbijeenkomst 22 september 2023 (’s-Hertogenbosch)	160	8,1
Online netwerkbijeenkomst 18 april 2024 (via Zoom)	216	7,5
Netwerkbijeenkomst 22 november 2024 (’s-Hertogenbosch)	294	7,6
Netwerkbijeenkomst 28 november 2025 (Nieuwegein)	300	7,9

Evaluatie van het gebruik van kennis uit de netwerkbijeenkomsten (totaal)

Ik ben van plan om de kennis uit deze bijeenkomst te gebruiken voor mijn werk:

- Dit wil ik gaan proberen, en ik denk dat het ook gaat lukken
- Dit wil ik proberen, maar ik weet niet of het ook gaat lukken
- Dit deed ik al, de bijeenkomst heeft er niet voor gezorgd dat ik het vaker of anders ga doen
- Geen van bovenstaande opties

‘Leerzame sessies, goede inhoud, passend waar wij mee bezig zijn in de regio.’

Ondersteuning – kennis toepassen

Adviseurs van het MGZ-ondersteuningsteam bieden op aanvraag van een regio of samenwerkingsinitiatief ondersteuning bij het ontwerpen, implementeren en borgen van een oplossing voor (een van de) vraagstukken in de regio over medisch generalistische zorg. Ze ondersteunen de strategievorming en implementatie van de gewenste oplossing en de scenario's die tot deze oplossing moeten leiden. Vaak hebben ze hierbij een trekkersrol.

Het samenwerkingsverband in de regio is daarbij altijd leidend. Zij zijn initiatiefnemer en stellen een projectleider aan. De adviseurs van het ondersteuningsteam maken afspraken met de regionale projectleider over het doel en de aanpak van de ondersteuning. Er is hierbij een groot scala aan mogelijkheden, zoals de rol van procesbegeleider, trekker of kwartiermaker. Daarnaast kan de adviseur ondersteunen in monitoring, ontwerpsessies, scenario-ontwikkeling of analysemodellen.

Een regionaal MGZ-project komt in aanmerking voor ondersteuning als de vraag zich richt op de verbetering van de samenwerking tussen onder andere de SO, de huisarts en/of de arts VG. Ons ondersteuningsteam sluit aan bij de fase waarin het project zich bevindt en de ontwikkeling die daarbij gewenst is. De regio's die we ondersteunen, bevinden zich in verschillende fasen. Bijvoorbeeld regio's die al zijn gestart en een boost nodig hebben, maar ook koplopers die graag kennis willen delen of willen opschalen.

Ondersteuningstrajecten

Het aantal ondersteuningstrajecten blijft stijgen:

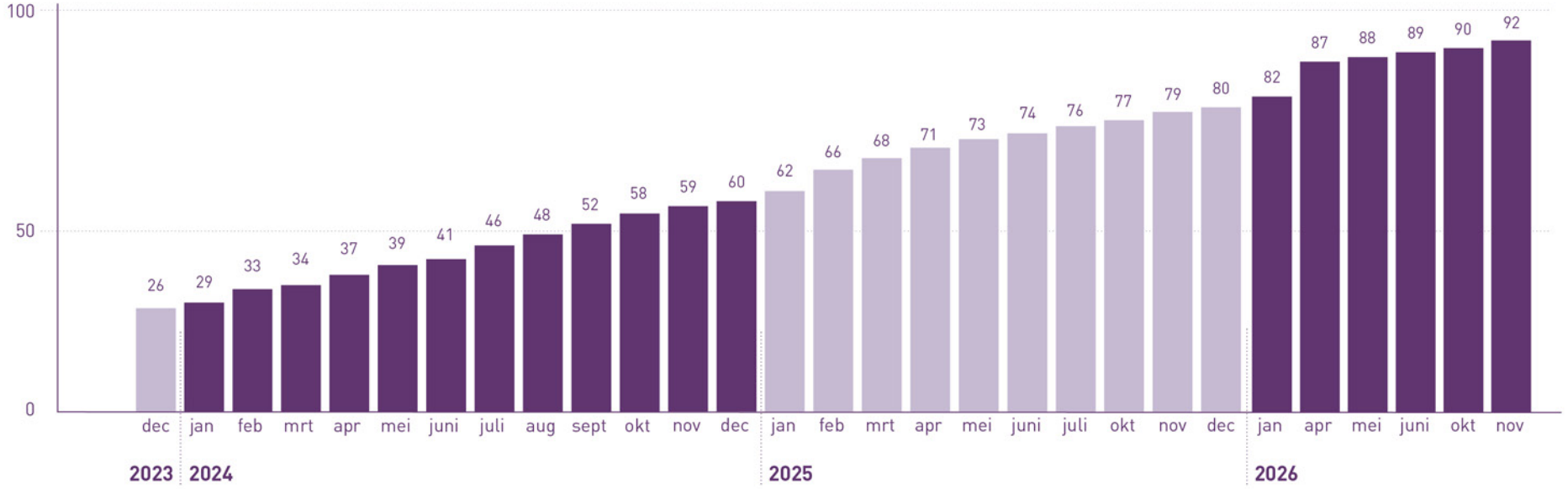
- **134** ondersteuningsvragen sinds start programma (**+20** ten opzichte van november 2025);
- **92** ondersteuningstrajecten sinds start programma (**+15** ten opzichte van november 2025), waarvan er inmiddels 31 zijn afgerond (**+29** ten opzichte van november 2025) .

Trend naar meer afgeronde trajecten zet door

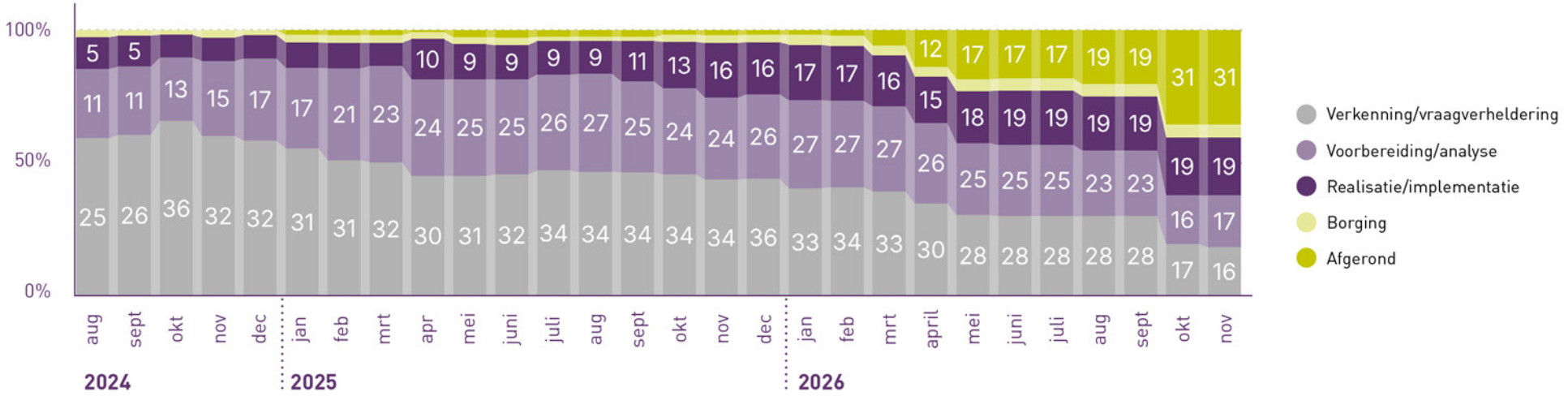
We zien net als in de vorige rapportage dat steeds meer trajecten worden afgerond. Vanaf dit jaar gaat het inmiddels om 31 (ruim een derde van de trajecten die zijn gestart sinds de start van het programma). Van de nog lopende trajecten, bevindt zich 33% in de realisatie/implementatiefase, ruim een kwart (28%) in de voorbereidingsfase en 30% in de fase van verkenning/vraagverheldering. Daarnaast zit van de lopende trajecten 9% in de borgingsfase.

Ontwikkeling ondersteuningstrajecten MGZ tot en met november 2026

Aantal lopende trajecten

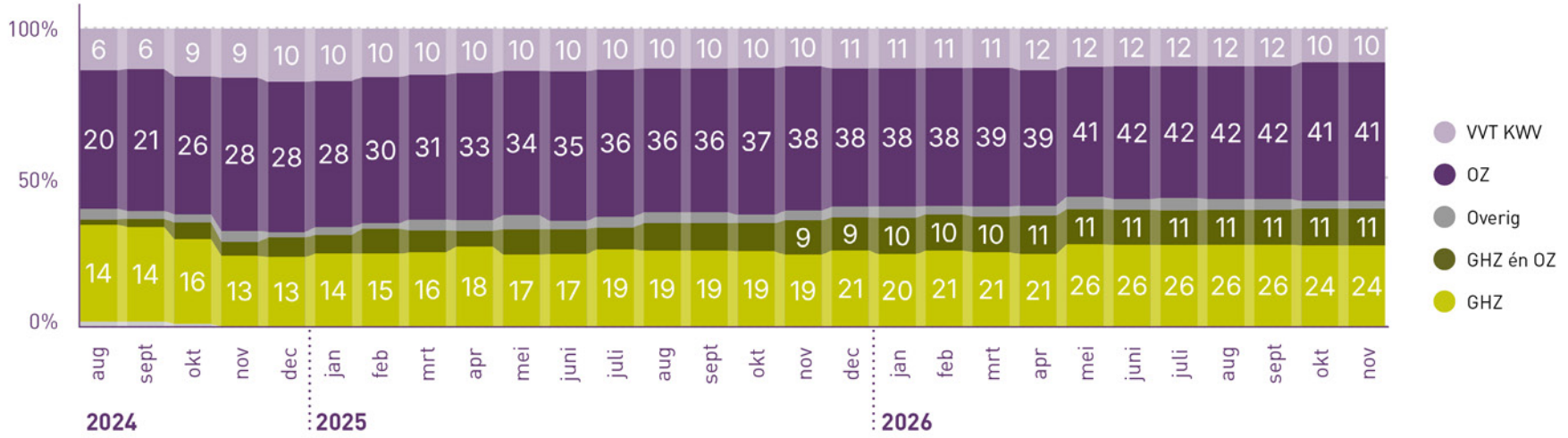
Fase

Sector

De verdeling naar sector is sinds de vorige rapportage ongeveer hetzelfde gebleven. Wel is uit aanvullend onderzoek gebleken dat de trajecten in de gehandicaptenzorg gemiddeld genomen groter zijn. Het gaat bijvoorbeeld vaker om trajecten die een grotere regio betreffen of bovenregionaal (soms landelijk) zijn. Dat er in absolute aantallen minder trajecten zijn waarbij de gehandicaptenzorg betrokken is, zegt dus niet per definitie iets over de impact van deze trajecten op de hele sector.

Deelname aan ondersteuningstrajecten per sector

Reflectie op ondersteuningstrajecten

Halverwege en na afloop van het ondersteuningstraject wordt gereflecteerd op de geboden ondersteuning. Projectleiders kunnen dan aangeven in hoeverre zij tevreden zijn over de ondersteuning in het algemeen. Ook worden de bereikte resultaten, geleerde lessen en eventuele veranderende ondersteuningsbehoefte in de tweede helft van het traject besproken (bij de tussentijdse evaluatie). Inmiddels zijn er achttien evaluatiegesprekken gevoerd en bijbehorende formulieren ingevuld. Tot nu toe geven alle projectleiders aan tevreden te zijn over de ondersteuning.

Wat wordt gewaardeerd?

De projectleiders waarderen de inhoudelijke kennis en expertise van de adviseurs. Daarnaast wordt de laagdrempelige beschikbaarheid en toegankelijkheid van de adviseurs als prettig ervaren. De adviseurs brachten volgens projectleiders structuur en hielpen om koers te houden. Ook zorgden zij voor verschillende perspectieven en verbinding met andere contacten binnen en buiten de regio's.

'De adviseurs stimuleerden ons als inhoudelijke kartrekkers om ons goed voor te bereiden op de sessies met het netwerk. Ze hielpen met het scherpstellen van doelstellingen en adviseerden wat er gebeuren moest om die doelstellingen te bereiken.'

Resultaten van de trajecten

Er zijn verschillende resultaten bereikt binnen de projecten. De projectleiders geven aan dat er een duidelijke projectstructuur is neergezet. Dit maakt bijvoorbeeld inzichtelijk op welke onderwerpen extra aandacht nodig is. Ook een verbeterde samenwerking wordt door meerdere projectleiders genoemd. Gesprekken worden met elkaar gevoerd en er wordt een verbetering in onderling vertrouwen gemeld in enkele evaluaties. Ook is er betrokkenheid van verschillende doelgroepen gerealiseerd en zijn er verschillende inhoudelijke uitkomsten van het project, zoals het opzetten van een netwerk en een meerjarenplan.

Uitdagingen van de trajecten

Projectleiders ervaarden verschillende uitdagingen, met name over de financiering en bekostiging. Een ander voorbeeld is het zoeken naar de juiste wijze van implementatie bij grote vraagstukken en de benodigde capaciteit door wisselingen van deelnemers in een werkgroep. Voldoende tijd en draagvlak blijven soms ook een uitdaging.

Hoe wordt de ondersteuning gewaardeerd?

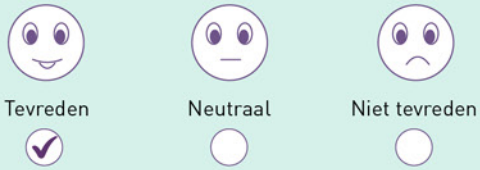
Nog steeds zijn alle projectleiders (die een evaluatie deden) tevreden met de ondersteuning.

"We hebben meer inzicht wat de problemen zijn, maar ook wat er goed gaat"

"MGZ convenant is opgesteld, wordt binnenkort getekend door alle partners. Hiermee staat alle bestaande afspraken die bijdrage aan goed georganiseerde MGZ in één document. Ook is duidelijk op welke onderwerpen extra aandacht nodig is. De uitwerkingen van de deelprojecten kunnen opgenomen worden in het MGZ convenant."

Tevredenheid

Hoe tevreden zijn jullie met de ondersteuning van MGZ?

De meeste evaluatieformulieren zijn ingevuld rond de helft van het traject. Eén evaluatie is gedaan aan het einde van het traject. Gemiddeld genomen is het punt waarop een evaluatie plaatsvindt net iets over de helft van het traject.

6/10
Voortgang

Beschouwing

Het programma MGZ in de regio verschuift steeds meer van experimenteren naar kennis delen over werkzame elementen bij regionale oplossingen voor medisch generalistische zorg. Dat betekent dat we niet alleen nieuwe kennis ontwikkelen, maar bestaande kennisproducten steeds beter toepasbaar maken en deze ook duurzaam beschikbaar hóuden voor de praktijk. Ook na afronding van het programma.

Groter publiek voor onze kennis

We zien dat onze kennis bij een steeds groter publiek landt, onder andere door de downloads van onze kennisproducten, en dat de werkzame elementen ook bij steeds meer professionals bekend raken. We zien ook opnieuw een flinke groei in het aantal deelnemers van de online community. De behoefte tussen mensen om met elkaar uit te wisselen rondom regionale oplossingen voor medisch generalistische zorg blijft groeien. Het gaat dan met name over het ‘hoe’ en de praktische toepassing van succesvolle elementen. Naast informeren zetten we daarom steeds meer in op verbinden en faciliteren. We brengen professionals, regio’s en andere betrokkenen bij elkaar om ervaringen en kennis uit te wisselen en van elkaar te leren via onder andere Lerende netwerken, landelijke bijeenkomsten en communities.

Daarnaast zien we als programma steeds meer overstijgende knelpunten waar meerdere regio’s tegenaan lopen. We halen deze op meer systematische wijze op en agenderen goede voorbeelden uit de regio’s van mogelijke oplossingsrichtingen bij de betreffende systeempartijen, zoals bijvoorbeeld de taakherschikking in de lijkschouw, de 24/7 beschikbaarheid van SO’s en artsen VG en de inzet van de verpleegkundig specialist in de GZSP.

Focus van onderzoek en ondersteuning verschuift

Het team onderzoek komt eveneens in een volgende fase: minder focus op data-

verzameling, meer op analyse, synthese en rapporteren. Zij werken dan ook steeds meer samen met het team kennis en ondersteuning.

De ondersteuningstrajecten bevinden zich in de fase van afronding en borging. Deelnemers zetten de stap naar implementatie van projecten of experimenten in de reguliere werkwijze. We zien ook dat de aard en inhoud van de vraagstukken verschuift. Zoals aangegeven zijn de regionale oplossingsrichtingen steeds meer bekend. Dat maakt dat regio's juist nu de stap willen maken naar samen transformeren. Een thema als domeinoverstijgend samenwerken, en de verschillende belangen die daarbij komen kijken, is steeds vaker onderdeel van onze ondersteuningstrajecten. Maar bijvoorbeeld ook innovatie en veranderkracht. Ook zien we dat er nog steeds níeuwe vragen binnenkomen die vaak over deze thema's gaan.

Constante ontwikkelingen in beleid langer thuis

Ten slotte zien we dat de trend van extramuralisering en langer thuis doorzet. In de regio's is deze beweging nog steeds zichtbaar en blijft dan ook zorgen voor uitdagingen in de toegankelijkheid van medisch generalistische zorg. Daarnaast blijft deze beweging ook zorgen voor constante ontwikkelingen in beleid waar regio's weer op moeten acteren. Dit gaat gepaard met verschillende programma's in de eerstelijn, zoals de vorming van regionale eerstelijns samenwerkingsverbanden (RESV) die nauw gerelateerd zijn aan medisch generalistische zorg. We zien daarom ook vaak vragen terugkomen over hoe alle verschillende lopende samenwerkingen zich tot elkaar verhouden en hoe die integraal kunnen worden opgepakt. Ook daar proberen we met het programma een bijdrage aan te blijven leveren.

Vooruitblik

De capaciteitsproblemen zijn voorlopig nog niet opgelost en zullen een uitdaging blijven vormen. We zien dat de regionale aanpak voor toegankelijke medisch generalistische zorg veel kan opleveren, maar niet alles oplost. Naast efficiëntere inzet van beschikbare capaciteit, vraagt een toekomstbestendige medisch generalistische zorg daarom ook om wendbaar zijn. De mogelijkheden en kennis die we hebben opgedaan moet bekend zijn en onder de aandacht worden blijven gebracht. Daarnaast is er meer nodig om écht te transformeren. Denk bijvoorbeeld aan de beweging naar de voorkant en meer aanpakken in het sociaal domein, maar ook aan scenariodenken en daar je eigen organisatie en regio meer vaardig in maken. Daarom blijven we de komende tijd inzetten op ondersteuning bij die veranderkracht, kennis delen over wat bewezen werkt (regionale voorzieningen voor medisch generalistische zorg) en het leren van elkaar.

De beweging naar meer regionale samenwerking gaat door en zal ook na de looptijd van het programma niet 'af' zijn. De toenemende complexiteit, zowel intramuraal als extramuraal, zorgen ervoor dat capaciteit steeds anders moet worden ingezet en dat er anders moet worden opgeleid. We zullen onze ondersteuning het komende jaar daarom er zoveel mogelijk op richten dat regio's aan het eind van het programma deze beweging zelf voort kunnen zetten. Dit doen we door wat we in dit programma geleerd hebben zo goed mogelijk beschikbaar te stellen.

Het komende jaar

Het komende jaar zullen we de derde meting van de regio-inventarisatie gaan uitvoeren, zodat we in de eindrapportage een mooie vergelijking kunnen maken met de eerste twee metingen. Daarnaast organiseren we in september een groot eindcongres om de opbrengsten van het programma te delen en de onderlinge contacten verder te stimuleren. Het komend jaar ligt vooral de focus op het afronden van de ondersteuning in de regiotrajecten en de vraag hoe zij zelfstandig verder kunnen. En tot slot het goed borgen van de kennis op onze platforms.

Colofon

Verantwoordelijk voor uitgave Vilans en Erasmus University Rotterdam

Projectsubsidie
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS)

Onderdeel van programma/project
Medisch generalistische zorg in de regio

Redactie
Marit van der Meulen

Ontwerp
StudioJaap

Contact
mgzinderegio@vilans.nl

Publicatiedatum
december 2026

Vilans
Vilans is dé kennisorganisatie voor zorg en ondersteuning. We maken kennis vindbaar en toepasbaar voor iedereen die werkt in de zorg en ondersteuning. En we helpen hen om die kennis ook echt te gebruiken in de praktijk. Dit doen we door praktijkervaring te combineren met de meest recente wetenschappelijke kennis en inzichten van ervaringsdeskundigen. Zo zetten we samen nieuwe kennis om in actie en zorgen we dat iedereen de juiste zorg en ondersteuning krijgt.
www.vilans.nl

Disclaimer
Vilans streeft er samen met betrokkenen naar om gebruik te maken van juiste, actuele en beschikbare gegevens in publicaties. Ondanks onze zorgvuldigheid aanvaarden we daar geen aansprakelijkheid voor. Op onze publicaties is de Creative Commons 4.0 licentie van toepassing. Dit betekent dat je onze publicaties mag downloaden, verveelvoudigen en mag verwijzen wanneer de volgende voorwaarden gelden:

- Er sprake is van niet-commerciële doeleinden.
- Je beschrijft dat de publicatie van Vilans is, eventuele auteurs noemt en een URL of hyperlink naar de publicatie plaatst.
- Je de Creative Commons 4.0 licentie vermeldt, inclusief link.

Wil je een onderdeel gebruiken voor een eigen publicatie? Ook dat mag alleen voor niet-commerciële doeleinden en op voorwaarde dat je linkt naar de originele bron en je werk vervolgens onder dezelfde Creative Commons 4.0 licentie deelt.
De Creative Commons CC BY-NC-SA 4.0 licentie is niet van toepassing op beeldmateriaal, content van derden en op onderdelen waar dit specifiek bij benoemd staat.